

איכות הסביבה

60
דקות

משך
הפעולה

מטרות:

- החניך יבין את חשיבות השמירה על איכות הסביבה.
- החניך ייחשף למידע, ארגונים, אנשים, בעיות ומושגים שקשורים לשמירה על איכות הסביבה
- החניך יהיה מודע לחשיבות השמירה על איכות הסביבה וינסה לפעול למען זה.
- החניך יקבל מידע והכוונה שיעזרו לו בהכנת אירוע שיאלערב אקטואליה ביישוב בנושא זה.

ציוד ועזרים:

ניירות עיתון , חב' טושים , צבעי פנדה, 2 בריסטולים , פלסטלינה , טושים ללוח , מסקנטייפ , כתבות בנושא , שמיניות בריסטול , דפי A4

תקציר הפעולה

מס'	השלב	משך הזמן	הערות
1	פתיחה והכרות עם הנושא, משחק העובדות	10 דק	
2	מלך הטריוויה בנושא	10 דק	המטרה לתת לחניכים רקע ומידע בנושא
3	בניית המדינה לפי אזורי זיהום	10 דק	
4	דיון- העלאת הבעיות בארץ ורעיונות לשינוי	10 דק	בנוסף יש כתבות פזרות בחדר
5 6	<u>כל קב' בונה פתרון לבעיה אחרת</u> דיון- סיכום הפעולה וכיצד ניתן להשתמש בנושא זה במסגרת היישובית(אירוע שיא וכו').	10 דק'	

מערך פעולה

1. הקבוצה מתכנסת במעגל, המדריך מציג את הנושא. כל הקבוצה נעמדת בשורה. המדריך מקריא עובדות שקשורות לאכפתיות בנוגע לאיכות הסביבה. כל ילד שמסכים עם העובדה הולך צעד 1 קדימה, מסמנים עד איפה כל חניך הגיע וחוזרים להתחלה. לאחר מכן המדריך מקריא עובדות עד כמה כל חניך באמת השפיע בחייו על איכות הסביבה. ואז מסמנים שוב עד איפה כל חניך הגיע. לבסוף יש לראות כי החניכים מפגינים אכפתיות בנושא אך לא באמת תורמים לשינוי.
2. משחק מלך הטרווייה, המשחק הידוע עם שאלות בנושא האקטואליה. ישנם 4 קבוצות. כל תשובה נכונה מזכה את הקב' בסוכריית גומי/טופי.
3. הקבוצות מקבלות נייר עיתון וטושים ומכינים מפה של ישראל ובה מקומות מזוהמים שהם מכירים ואזורים בארץ ששם יש דברים שקשורים לאיכות הסביבה- נחל קישון, מפעלי ים המלח, חופי ים, הירקון. מציגים את המפה.
4. עושים דיון על מהם הבעיות העיקריות של ישראל מבחינת איכות הסביבה. שמש אסוציאציות על הלוח. ובנוסף כתבות מסתובבות בחדר על מנת לחשוף את החניכים למידע נוסף. בוחרים 5 בעיות עיקריות ו5 קב' שונות בונות פתרון יצירתי לעניין.
5. הקב' עובדות על הפתרון, דגש על יצירתיות- הצגה, שיר, פרסומת, כרזות וכו'... לאחר מכן מציגים את הפתרונות לשאר הקבוצה...
6. דיון מסכם לפעולה, כולל דף משוב. לפני הסיום מקריא המדריך לקבוצה את הסיפור 'אקו ולוגי' של תמר אדר לאחר מכן עוברים לחלק שבו כל חניך ממלא דף אותו הוא ממלא על מה הוא חושב אפשר לקחת מהפעולה ליישוב(הן מבחינה של שימושיות בפעילות/הרחבה לפעילות שיא), חוזרים למליאה, מדברים ומסכמים את חשיבות העיסוק בנושאים אקטואליים כאזרחים במדינת ישראל.

נספחים:

עובדות לשלב 1: חלק א':

1. חשוב לי שישראל תהיה נקייה
2. אכפת לי מאיכות הסביבה במדינה
3. זבל מי שמלכלך
4. מכוניות על חשמל זה טוב כי זה מפחית זיהום אוויר
5. יותר נעים להסתובב בשמורות טבע כשהן נקיות
6. בסניף שלנו יש חשיבות לשמירה על ניקיון
7. זה ביזיון שהחופים בארץ מלאים בלכלוך
8. אני יודע שבישראל יש מקומות שבהם אנשים מזהמים ומלכלכים בלי חשבון

חלק ב':

1. אני משתדל לא ללכלך כשאני מטייל
2. בכל פעם כשאני מטייל עם המשפחה אנחנו מנקים אחרינו
3. השתתפתי כמה פעמים בניקוי חופים
4. בסניף שלי החניכים מנקים לאחר כל פעולה את החדר
5. השתתפתי בהפגנה למען השמירה על הסביבה
6. אני מנדנד לאבא שיקנה מכונית על חשמל
7. עשיתי לחניכים שלי פעולת איכות הסביבה
8. אני זורק ברחוב זבל מדי פעם
9. אני מעיר לאנשים מסביבי אם הם מלכלכים

שאלות למלך הטרוויה!

הנושאים הם **א** ארגונים ירוקים, **מ** מחזור, **ז** זיהום אוויר ומים, ו" **ב** ישראל שלי"

1. תן שם של 3 נחלים מזוהמים בישראל- אלכסנדר, ירקון קישון **ב**
2. מה פועלו של ארגון אדם טבע ודין? פועל לשמירה על הטבע באמצעות חקיקה/בית המשפט **א**
3. מה האזור בעל זיהום האוויר הגבוה בישראל? מפעלי הזיקוק בחיפה **ז**
4. כמה אנשים נהרגים בישראל בשנה כתוצאה מזיהום אוויר? **ז**
5. למה חשוב שיהיו רעות ירוקות במרכזי ערים? לאיזון החמצן באוויר ושמירה על אוויר נקי מ CO_2 **ב**
6. מהם הגורמים לזיהום מי התהום בישראל? מזבלות, ביוב לא מוסדר, שאיבת יתר **ז**
7. מה הסיבה לעצירת נדידת החולות בחופי ישראל (הרצליה וצפונה)? המרינה בהרצליה עוצרת את הסחף **ב**
8. תן שם של 3 ארגונים שפועלים בארץ למען איכות הסביבה- גרינפיס, החברה להגנת הטבע, מגמה ירוקה, המועצה לישראל יפה **א**
9. כמה זמן לוקח לפחית אלומיניום להתפרק? 200-500 שנה **מ**
10. הגדר את המושג מחזור! מחזור הוא תהליך שבו ניתן לעשות שימוש חוזר בפסולת ולהפכה לחומר גלם **מ**
11. כמה אחוזים מהפסולת העירונית ממוחזרים מדי שנה? 35% משמשים למחזור או להפקת אנרגיה (שריפה) **מ**
12. מהו שמו החדש של המשרד לאיכות הסביבה? המשרד להגנת הסביבה (בנוס) למה? מכיוון שעל איכות הסביבה בישראל אין מה לדבר והמדינה רוצה קודם כל לשמור על הקיים... **א**

אזורים מזהמים:
חופי ישראל
אזור בתי הזיקוק בחיפה
נחל קישון
נחל ירקון
הר חירייה
רמת חובב
ארובות חדרה
שמורות טבע לאחר החגים
אתרי אשפת בניין בכל רחבי המדינה
מפעלי הפלדה בעכו- קרקע מזהמת
תחנות דלק לא חוקיות שעובדות לא לפי התקן